

Nyt om skadegørere i registreringsnettet i korn og frøgræs i uge 23

Septoriamitte som følge af nedbør 5.-12. maj viser sig nu. Begyndende angreb af bladlus i 20 procent af hvedemarkerne. Meget skoldplet i flere vårbygmarker.

Vinterhvede

Septoria: Smitten som følge af nedbøren i perioden 5.-12. maj med 6-7 dage med nedbør mange steder har nu vist sig i markerne, hvor der nu ses en stigning i Septoriaangrebene. Der er en meget stor spredning i angrebsstyrken i markerne. Der ses mindst Septoria i Mariboss og mest i Hereford og KWS Dacanto.

Der meldes fra praksis om marker, hvor der er angreb af Septoria på spidsen af fanebladet, men ikke på 2. og 3. øverste blad. Der meldes også om marker, hvor der er angreb på spidsen af 2. øverste blad, men ikke på 3. øverste blad og fanebladet. Dette vurderes at skyldes, at et nyt blad er fremvokset efter sprøjtning eller har været sammenrullet under sprøjtning (ingen afsætning af sprøjtevæske), og dette blad efterfølgende er blevet sprøjtet for sent. Bladspidsen har her været udsat for meget fugtige betingelser i nogle dage, og smitten har i spidsen været længere fremme end i resten af bladet, og bekæmpelsen er derfor blevet dårligere. I litteraturen er også beskrevet, at inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) kan være lidt kortere for angreb i bladspidsen under meget gunstige betingelser dvs. fugtige forhold.

Mange har svampesprøjtet hvede omkring 15. maj og de følgende dage og fornyet bekæmpelse er foretaget eller foretages i de kommende dage. Hveden har ved sprøjtning midt i maj her været i intervallet st. 33 (3 knæ udviklet, 2. øverste blad synligt) til 39 (fanebladet fuldt udviklet). Hvor hveden har været i st. 37-39, vurderes 1 yderligere sprøjtning tilstrækkelig. Hvor hveden har været i st. 33 kan 1 yderligere behandling også være tilstrækkelig, men afhængig af nedbørsforholdene og smittetryk i marken, kan det også her være aktuelt at dele den sidste behandling.

Der anbefales i intervallet 25-40 procent dosis ved hver behandling ved en delt aksbehandling i st. 37-39 og 59-61, hvor dosis justeres efter angreb af Septoria og nedbørsforhold.

Hvis der i stedet er behandlet i st. 33 anbefales der i intervallet 40-60 procent dosis i st. 51-59, og man kan så vælge at dele denne dosis. Denne dosis justeres også efter angrebsgrad og nedbørsforhold.

Fra og med begyndende skridning vurderes det ikke længere nødvendigt at dele sprøjtningen, hvis der er kontrol over Septoria og gulrust.

Følgende midler er effektive løsninger mod Septoria og gulrust og kan anvendes: Bell (0,375-0,6 l), Bell+Comet/Aproach (0,25-0,45 l Bell + 0,1 l Comet/Aproach), Bell+Proline (0,2-0,3 l Bell + 0,1-0,15 l Proline), Proline+Rubric/Maredo (0,1-0,15 l Proline + 0,15-0,2 l Rubric/Maredo), Viverda + Ultimate S (0,375-0,6 l Viverda + 0,5-0,6 l Ultimate S). I parentes er angivet 25-40 procent dosis, som er intervallet, der anbefales ved hver behandling i st. 37-39 og st. 59-61. Udregn selv 40-60 procent dosis. Prosaro kan også anvendes, men dosis justeres efter indholdet af Proline (1,0 l Prosaro = 0,5 l Proline+ 0,5 l Folicur).

I enkeltmarker, hvor angrebene af Septoria er meget voldsomme, kan det være aktuelt at anvende højere doser end angivet ovenfor.

Vær opmærksom på maks. antal behandlinger for de nævnte midler, dvs. maks. 2 behandlinger for Comet, Proline, Prosaro, Folicur/Orius og maks. 3 behandlinger for Rubric.

Som tidligere omtalt er der den senere tid uge meldt om mange gule prikker ("nister") på bladene i flere hvedemarkere. Nogle af de gule prikker bliver lidt større og kan også blive brune og kan forveksles med hvedebladplet, der også optræder i flere marker, men først og fremmest i hvedemarkere med reduceret jordbearbejdning og samtidig forfrugt hvede eller i hvedemarkere med mange planterester af hvede. Der er tale om en fysiologisk reaktion, og kraftig solindstråling kan måske have betydning. Fra et forsøg er rapporteret, at det kan blive mere udtalt ved sprøjtning med visse svampemidler.

De seneste dage er også meldt om gule bladspidser i flere hvedemarkere med især KWS Dacanto. Se billeder nedenfor. Der vurderes også her at være tale om en fysiologisk reaktion/stress.

Gulrust er fortsat meget udbredt. I registreringsnettet er der i denne uge fundet gulrust i ca. 30 procent af de ubehandlede marker. I JB Asano er der denne uge fundet gulrust i 87 procent af de ubehandlede marker og i 46 procent af markerne med Jensen, 52 procent af markerne med Tuareg, 22 procent af markerne med Elixer, 15 procent af markerne med KWS Cleveland, 33 procent af markerne med Nakskov, 17 procent af markerne med Hereford, 14 procent af markerne med KWS Dacanto, og 60 procent af markerne med Torp. I Mariboss er der i et enkelt forsøg ved Ringsted fundet 3 spredte blade med enkelte pustler. Ved Holeby er også fundet enkelte blade med angreb i Mariboss. AU vil undersøge bladene nærmere og forsøge at bestemme sorten og smitteracen.

I sortsforsøg er der også fundet angreb i flere nye sorter bl.a. i Substance og KWS Loft.

Der er også fundet angreb i flere vårhvedesorter.

Hvis sidste sprøjtning udføres under skridning, vurderes denne behandling også at kunne holde gulrust væk i marker, hvor gulrusten hele tiden har været under kontrol. Hvis gulrustbekæmpelsen derimod har svigtet, kan det være aktuelt at udføre endnu en behandling senest i st. 71 (kerneindhold vandtæt, de første kerner har nået halv størrelse).

Brunrust: der er fundet brunrust i 2 marker med 10 procent angrebne planter.

Meldug bekæmpes frem til skridning ved over 25 procent angrebne planter og er derfor ikke længere aktuell i de fleste marker.

Hvedebladplet: Der er kun på relativ få lokaliteter fundet hvedebladplet i de pløjede marker. Fra praksis er også meldt om nogle tilfælde af angreb i pløjede marker.

Fra praksis er der derimod i flere marker med forfrugt hvede og reduceret jordbearbejdning rapporteret om mere udbredte angreb af hvedebladplet. Her vælges løsninger med Proline eller der tilsættes i Bumper/Tilt 250 EC til løsningerne, som er valgt mod Septoria og gulrust.

Det gennemsnitlige vækststadium er 55 (under skridning), mens de længst udviklede marker er begyndt at blomstre.

Bladlus: Angrebene har bredt sig, og der er begyndende angreb af bladlus (1-10 procent angrebne strå) i ca. 20 procent af markerne.

Vinterbyg

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Skoldplet er fortsat mest udbredt. Bygrust har igen bredt sig lidt i den forløbne uge. Ramularia har også bredt sig, men angrebene er overvejende svage.

Evt. svampebekæmpelse i vinterbyg skal afsluttes senest omkring blomstring (st. 65) og er derfor nu ikke længere aktuel.

Det gennemsnitlige vækststadium er st.70 (afblomstret), mens de længst udviklede marker er i st. 75 (begyndende kerneudvikling).

Registreringen i den kommende uge er sidste registrering i år.

Triticale

Der er fortsat meget gulrust i mange marker.

I Ragtac er også en del meldug. Meldug anbefales bekæmpet ved over 75 procent angrebne planter frem til fuld blomstring.

Septoria (hvedebrunplet) findes også i flere marker. I triticale optræder hvedebrunplet, hvor inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) er 8-16 dage.

Gulrust bekæmpes frem til blomstring med f.eks. 0,3 l Folicur eller 0,375 l/ha Orius eller 0,3 l Rubric/Maredo. Folicur/Orius må maks. anvendes to gange pr. vækstsæson og Rubric maks. 3 gange. Hvis der også optræder meldug, kan der tilsættes Flexity eller Tern (Tern kan ikke længere købes og midlet skal opbruges i vækstsæsonen 2014) eller der kan vælges Ceando, som også har god effekt på gulrust.

Hvor gulrust er bekæmpet flere gange med Folicur/Orius eller Rubric/Maredo opnås der også effekt mod Septoria. Folicur/Orius har bedre effekt mod hvedebrunplet end mod hvedegråplet, som optræder i hvede.

Det gennemsnitlige vækststadium er st. 62 (begyndende blomstring), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

Rug

Evt. brunrustbekæmpelse skal afsluttes i denne uge. Brunrust fremmes af varmt vejr og bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter. Brunrust findes i mange marker. Til bekæmpelse af brunrust anbefales f.eks. 0,35 l Folicur, 0,45 l Orius eller 0,35 l Rubric/Maredo. Ved udbredte angreb hæves dosis lidt.

Rugen er nu under blomstring eller har blomstret.

I rug foretages der et begrænset antal registreringer (50 observationer).

Registreringen i den kommende uge er sidste registrering i år.

Vårbyg

Meldug er udbredt i sorten Propino, hvor der denne uge er udløst meldugbekæmpelse i 35 procent af de ubehandlede marker. Meldugbekæmpelse anbefales i modtagelige sorter indtil gennemskridning ved over 25-50 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt.

I de øvrige sorter er skoldplet mest udbredt, og angrebene er mere udbredte end i de foregående to år. Der er tilfælde af ret udbredte angreb i de fleste sorter inkl. Propino. Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og nedbør.

Bygbladplet er næstmest udbredt og er også fundet i en del marker. Bekæmpelse anbefales ved mere udbredte angreb. Hvor der ses enkeltplanter, som er kraftigt angrebne, kan der være tale om udsædsbåren smitte.

Vær især opmærksom på angreb af skoldplet og bygbladplet i marker med reduceret jord-bearbejdning og forfrugt byg. Hvis der her er meget udbredte angreb, kan det være aktuelt at benytte højere doser end nævnt nedenfor.

Angrebene af bygrust er overvejende svage.

I marker med behov for bekæmpelse af skoldplet og bygbladplet kan der anvendes f.eks. Proline, Prosaro, Bell, Rubric/Maredo og evt. Viverda. Proline og Prosaro har også tilfredsstillende effekt mod bygmeldug (Propino). Strobilurinerne Aproach og Comet har også god effekt mod skoldplet og bygbladplet, og anbefales derfor anvendt, men grundet risikoen for udvikling af resistens anbefales de kun anvendt 1 gang pr. vækstsæson i vårbyg.

I marker med tidlige angreb af svampe er der satset på en todelt strategi, hvor der anvendes omkring 25 procent dosis pr. gang, men hvor dosis hæves ved kraftigere angreb. 25 procent dosis betyder: 0,2 l Proline, 0,25 l Prosaro, 0,375 l Bell, 0,25 l Rubric/Maredo, 0,375 l Viverda.

I marker, hvor der ikke hidtil er behandlet, kan der sættes på en enkelt behandling fra omkring st. 39-45 (tæt på begyndende skridning) med 25-40 procent dosis afhængig af angrebsniveau. 25-40 procent dosis betyder: 0,2-0,3 l Proline, 0,25-0,4 l Prosaro, 0,375-0,6 l Bell, 0,25-0,4 l Rubric/Maredo, 0,375-0,6 l Viverda. Ved strobilurinholdige løsninger kan 0,15 l Aproach eller Comet tilsættes, og dosis af blandingspartnern kan reduceres lidt.

Skadedyr. Der er fundet bladlus i ca. 10 procent af markerne (op til 15 procent angrebne strå). Angrebene af kornbladbillens larve har bredt sig i den forløbne uge, men angrebene er overvejende svage.

Det gennemsnitlige vækststadium er 39 (fanebladet fuldt udviklet), mens de længst udviklede marker er i st. 49 (første stak synlig).

Havre

Der er fundet mere udbredte meldugangreb på en enkelt lokalitet, men ellers er angrebene af svampesygdomme svage.

Det gennemsnitlige vækststadium er 38 (fanebladet tæt på at være fuldt udviklet).

Der er fundet bladlus i 7 procent af markerne (1 procent angrebne strå). Angrebene af kornbladbillens larve er overvejende svage.

I havre foretages der et begrænset antal registreringer (60 observationer).

Alm. rajgræs

Kronrust er fortsat meget udbredt. Der er nu svampesprøjtet i ca. 85 procent af markerne i registreringsnettet.

Der er ikke fundet sortrust.

Til bekæmpelse af kronrust omkring blomstring kan anvendes omkring 0,5 l Bell + 0,1 l Comet eller 0,6 l Bell, som har god effekt mod rust og bladpletsvampe.

Det gennemsnitlige vækststadium er 55 (under skridning), mens de længst udviklede marker er ved begyndende blomstring.

Strandsvingel

Der skal nu kun holdes øje med evt. angreb af bladplet, der fremmes af fugtigt vejr.

Bladplet bekæmpes ved mere udbredte angreb frem til omkring blomstring. Der kan anvendes omkring 0,45 l Bell, der også har god effekt mod rust, som forekommer i enkelte marker.

Markerne er nu næsten skredet igennem.

Der er kun foretaget meget få registreringer i strandsvingel i denne uge.

Grundet pinse registreres der tirsdag og onsdag i den kommende uge.

Nedenfor ses link til registreringerne og uddybende kommentarer til de enkelte afgrøder. Se også fotos nedenfor

- [Triticale](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Vinterhvede](#)
- [Vinterrug](#)
- [Strandsvingel](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Hvedegalmug](#)

Se også [sygdomsangreb i observationsparceller](#) bedømt af NaturErhvervstyrelsen.

Billede 1. Gule bladspidser i hvede fotograferet 2. juni. Til venstre, hvor bladene hænger, ses mindre gulfarvning end hvor bladene stritter (til højre). Fotograf: Lars Andresen, DL-Syd.

Billede 2. Gule bladspidser i KWS Dacanto fotograferet 2. juni. Fotograf: Lene Mathiasen, Heden & Fjorden.

Billede 3. Gule bladspidser i KWS Dacanto fotograferet 2. juni.
Fotograf: Lene Mathiasen, Heden & Fjorden.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.